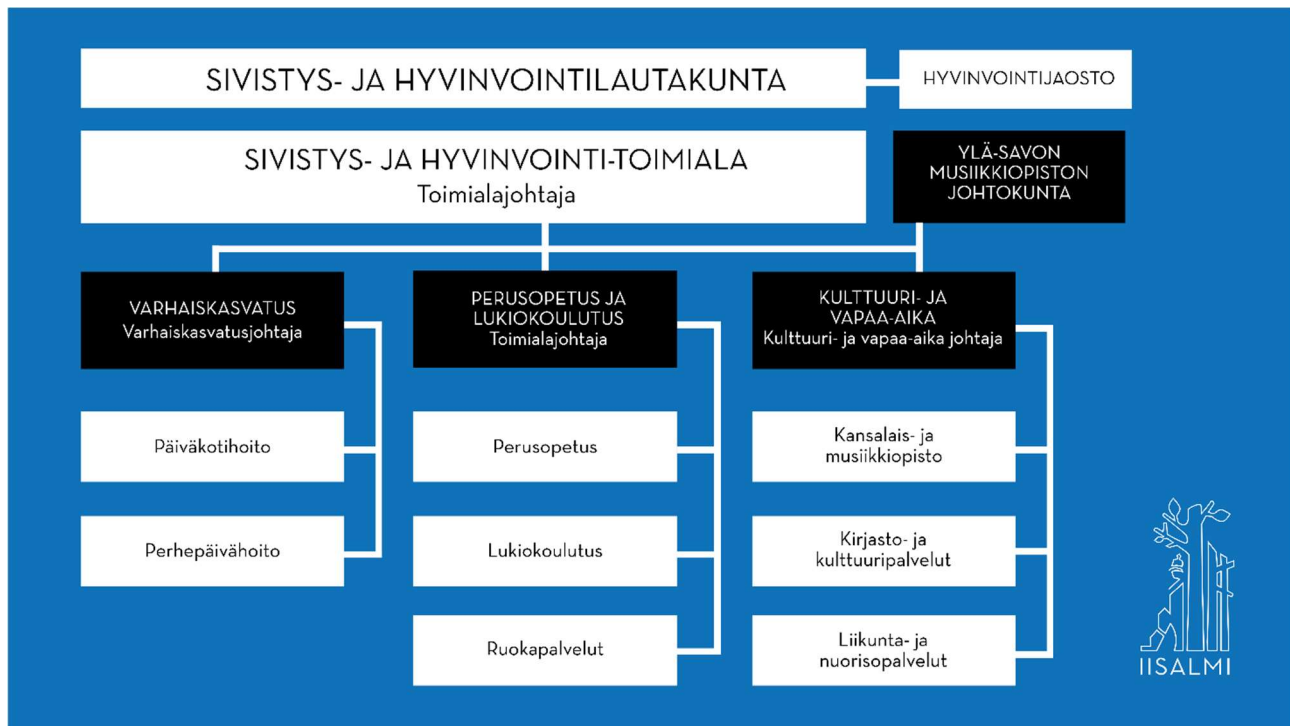

TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA 2025–2027

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 8.10.2024 § 70

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Lautakunnan tehtävänä on edistää iisalmelaisten hyvinvointia ja sivistystä tarjoamalla monipuolisia ja nykyaikaisia koulutus- ja varhaiskasvatuspalveluja sekä vahvistaa alueen kulttuuriperintöä ja iisalmelaisten yhteenkuuluvaisuutta tarjoamalla monipuolisia terveyttä ja hyvinvointia edistäviä kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluja.

Lisäksi sivistys- ja hyvinvointilautakunnan tehtävänä on vastata oppivelvollisuuslain mukaisesta asuinkunnan ohjaus- ja valvontatehtävästä. Lisäksi sillä on vastuu yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnasta ja ohjauksesta.

Kasvatus- opetus- ja kulttuuripalvelut ovat kunnalle lainsäädännössä määritellyjä tehtäviä. Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen lainsäädäntö määrittelee pitkälti palvelujen järjestämistavan ja opetussuunnitelmat toteuttamistavan. Kulttuuri-, liikunta-, nuoriso- ja vapaa-ajan palveluissa sekä osallisuuden ja yhteisötoiminnan järjestämisessä kaupunki voi itse määritellä palvelujen sisältöä ja laajuutta vapaammin.

Henkilöstö (htv) vastualueittain

SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA	Henkilöstö/htv	TP2023	TA2024	TA2025	TS2026	TS 2027
Sivistys- ja hyvinvointitoimialan hallinto						
	Vakituiset	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7
	Määräaikaiset	0	0	0	0	0
	Yhteensä	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7
Varhaiskasvatus						
	Vakituiset	94,7	110,3	103,0	99,0	94,5
	Määräaikaiset	20,8	12,5	14,1	7,4	5,0
	Yhteensä	115,5	122,8	117,1	106,4	99,5
Perusopetus ja lukiokoulutus						
	Vakituiset	223,9	218,6	218,7	218,7	217,7
	Määräaikaiset	43,6	42,0	38,9	36,6	35,6
	Yhteensä	267,5	260,6	257,6	255,3	253,3
Kulttuuri ja vapaa-aika						
*tuntiopettajien tunnit laskettu yhteen ja muutettu laskennallisesti päätoimisten määräksi	Vakituiset	49,5	51,1	49,0	48,9	48,9
	Määräaikaiset*	31,1	24,6	24,2	21,2	21,2
	Yhteensä	80,6	75,7	73,2	70,1	70,1
Yhteensä	VAKITUISET	371,8	383,7	374,4	370,3	364,8
	MÄÄRÄAIKAISET	95,5	79,1	77,2	65,2	61,8
SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA	YHTEENSÄ	467,3	462,8	451,6	435,5	426,6

Syntyvyyden voimakas aleneminen tulee näkymään kaikissa sivistys- ja hyvinvointitoimialan palveluissa jo talousarvio- ja suunnitelmavuosien aikana. Tähän varaudutaan kaikilla vastualueilla harkitsemalla hyvin tarkkaan vapautuvien vakanssien täyttämistä ja käyttämällä tarvittaessa määräaikaisia työ- ja virkasuhteita.

Varhaiskasvatuksessa on vuosittain vaihtelua lasten määrissä eri yksiköissä ja ryhmissä. Tämä johtuu ikäluokkien syntyvyyden määrästä ja lasten varhaiskasvatukseen osallistumisen asteesta. Varhaiskasvatuspalvelua toteutetaan lakisääteisellä henkilöstömitoituksella suhteessa varhaiskasvatukseen osallistuneiden lasten määrään.

Lapsimäärän vähenemisen vuoksi varhaiskasvatuspalvelua supistetaan hallitusti niin, että vapautuvia tehtäviä jätetään tarvittaessa täyttämättä. Vuosina 2025–2027 supistetaan kunnallisen varhaiskasvatuksen toimintaa neljän lapsiryhmän verran (84 paikkaa). Henkilöstö ko. neljässä lapsiryhmässä sijoitetaan olemassa oleviin avoimiin ja eläköitymisen myötä vapautuviin tehtäviin eri toimintayksiköissä.

Varhaiskasvatuksen saamalla valtion erityisavustuksella kehitetään laatua ja vahvistetaan varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviä toimenpiteitä vuosina 2025–2027.

Perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa on vuosittaista vaihtelua oppilas- ja opetusryhmien

määrässä. Tähän vastataan joko jättämällä vapautuvia tehtäviä täyttämättä tai palkkaamalla opettajia määräajaksi. Vuosina 2025-2027 jätetään todennäköisesti täyttämättä 3-4 vapautuvaa luokanopettajan virkaa. Perusopetukseen saadulla valtion erityisavustuksella vahvistetaan perusopetuksen tasa-arvoa edistäviä toimenpiteitä vuosina 2025-2027 palkkaamalla määräaikaisia opettajia ja koulunkäynninohjaajia.

Ruokapalveluissa varaudutaan oppilasmäärän laskuun ulkoistamalla ruoka- ja siivouspalvelutyöntekijöiden tehtäviä. Tällä varmistetaan kokoaikainen työ vakituisille henkilöille. Eläköitymisen myötä tehtävien täyttämisessä tarve harkitaan tarkkaan. Oppilasmäärän rajun laskun alkaessa voidaan harkita yläkouluissa aamu- ja välipalan tarjoamisen lopettamista, koska se ei ole lakisääteistä.

Kulttuuri- ja vapaa-aika vastuualueella on määräaikaisia työntekijöitä ja työllistettyjä museossa, Paloisvuoren kahviossa ja vuokraamossa, keskustan uimarannan asiakasturvallisuuden valvonnassa, nuorisotiloilla ja käytännön ohjaus- ja opetustehtävissä sekä kehittämishankkeissa. Ankkuritoiminnassa on yhteinen Ylä-Savon kuntien nuorisotyöntekijä. Lisäksi Twist -kesätyötoiminnassa työllistetään n. 115 nuorta, yhteensä n. 1 htv ja neljä kesäohjaajaa (0,75 htv).

Henkilöstöä kehitetään vuosittain hyväksyttävän koulutussuunnitelman mukaisesti. Erityisavustuksilla palkattua määräaikaista henkilöstöä on 13,79 henkilötyövuotta (opettajia, avustajia, ohjaajia).

Strategiset tavoitteet

Tavoite	Toimenpide	Mittarit
Inspiroiva Iisalmi		
Olemme hyvinvointia ja osaamista aktiivisesti kehittävä kaupunki, jossa toimintaa uudistetaan rohkeasti kouluttamalla henkilöstöä, tarjoamalla uusia palveluja sekä olemalla mukana kokeiluissa.	Vapaa-aikatilojen ja palvelujen merkitys asukkaiden tekemisessä ja kokemisessa.	Kulttuurikeskuksen kävijämäärä Uimahallin kävijämäärä Musiikki ja kansalaisopiston opiskelijamäärät Nuorisotilojen kävijämäärä Kävijämäärät pysyvät vähintään edellisvuoden tasolla.

Tavoite	Toimenpide	Mittarit
Inspiroiva Iisalmi		
Osallistamme käyttäjäryhmät ja kolmannen sektorin mukaan palveluiden suunnitteluun ja viestimme palvelutarjonnastamme aktiivisesti ja monikanavaisesti	Kolmatta sektoria hyödynnetään palvelujen tuottamisessa sopimuspohjaisesti.	Sopimusten määrä vähintään edellisvuoden tasolla.
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia kannustamalla omatoimiseen liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen sekä tarjoamalla monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa	Arjen hyvinvointia edistävät elintavat lisääntyvät kaikissa ikäryhmissä ja huomioidaan kaikissa palveluissa.	Nuorten alkoholinkäyttö ja tupakointi / tulos on parempi kuin edellisessä kouluterveyskyselyssä. Tuntee itsensä yksinäiseksi / tulos on parempi kuin edellisessä kouluterveyskyselyssä.
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia kannustamalla omatoimiseen liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen sekä tarjoamalla monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.	Perheiden ja lasten liikkumisen edistäminen (hallitusohjelmassa) sekä lasten ja nuorten tasa-arvoisen kulttuuriosallistumisen mahdollistaminen.	Kaikilla lapsilla ja nuorilla on vähintään yksi harrastus / kouluterveyskysely. Kansalaisopiston opiskelijamäärä vähintään edellisvuoden tasolla. Kulttuurikasvatussuunnitelmat käytössä.
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia kannustamalla omatoimiseen liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen sekä tarjoamalla monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.	Liikuntaolosuhteiden kehittämien ja omatoimisen liikkumisen lisääminen.	Liikuntatilojen ja -alueiden käyttöasteet vähintään vuoden 2024 tasolla.
Huomioimme väestörakenteen muutokset ennakoivasti palvelutarjonnan kehittämisessä eri ikätasolle ja kohderyhmille	Ikäihmisten kulttuuri- ja liikuntapalvelujen kehittäminen ja saatavuuden parantaminen.	Uusia toimintamalleja otettu käyttöön kirjasto- ja kulttuuripalveluissa vähintään 2 kappaletta. Ikäihmisten kulttuurisuunnitelmat käytössä. Myytyjen seniorikorttien määrässä kasvua 5 %.

Tavoite	Toimenpide	Mittarit
Inspiroiva Iisalmi		
Kehitämme uusia yrityslähtöisiä koulutusmalleja ja toimimme aktiivisesti ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulutusmahdollisuuksien lisäämiseksi alueella yhteistyössä oppilaitosten kanssa	Yrittäjyyskasvatusta toteutetaan varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Toisen asteen yhteistyötä (MAHIS) kehitetään ja siitä tiedotetaan laajemmin.	Yrittäjyyskasvatuksen polku on käytössä kaikissa yksiköissä. Osallistuvien määrä säilyy vähintään edellisvuoden tasolla.
Teemme päätöksiä, joilla turvataan perheiden, lasten ja nuorten mahdollisuudet turvalliseen kasvuun ja hyvään oppimiseen	Turvataan kolmannen sektorin toimintaedellytykset hyvinvoinnin edistämisessä.	Avustusmäärärahat ovat vähintään edellisvuoden tasolla.
Teemme päätöksiä, joilla turvataan perheiden, lasten ja nuorten mahdollisuudet turvalliseen kasvuun ja hyvään oppimiseen	Koulut, päiväkodit ja muut toimitilat ovat viihtyisiä ja innostavat oppimaan.	Kouluterveyskysely Lapset ja nuoret pitävät koulunkäynnistä enemmän kuin Suomessa keskimäärin.

Riskit

Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan
Kiinteistöjen heikko kunto tai viat vaikuttavat toiminnan järjestämiseen.	Säännölliset kuntotarkastukset/katselmukset. Ilmoitukset ongelmista kiinteistönhuoltojärjestelmään.
Toimitilojen heikko kunto vaikuttaa palvelutuotannon imagoon.	Aktiivinen tiedotus korjaustoimenpiteistä.
Työskentelyn olosuhteista johtuvat tai työtehon merkittävät heikkenemiset / sairaslomat	Ennaltaehkäisy, varhainen puuttuminen, ikäohjelma, aktiivisen tuen toimintamalli
Yksikön palvelutuotanto joudutaan keskeyttämään mm. omaisuus- tai epidemiavahingon vuoksi.	Omavalvonta toteutetaan ohjeiden mukaisesti. Kunnossapito säännönmukaista. Henkilöstön koulutuksesta huolehditaan.

Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan
Tietojärjestelmiin liittyvissä rekisterin ylläpidossa ei onnistuta ja salassa pidettäviä tietoja vuotaa ulkopuolisille.	Pääkäyttäjien osaamistaso pidetään koulutusten avulla korkeana. Henkilöstöä koulutetaan tietoturvan ja lainsäädännön osalta säännöllisesti. Käyttöoikeuden tarkastetaan säännöllisesti.
Pätevyysvaatimukset täyttävää henkilöstöä ei saada hakemaan avoimia työtehtäviä	Osallistutaan erilaisiin rekrytointitilaisuuksiin sekä markkinoidaan lisälmen kaupunkia hyvänä asuinpaikkana ja työnantajana.
Väkivaltainen asiakas / henkilö toimipisteessä.	Kartoitetaan tehtävät, joissa väkivaltatilanteita voi sattua. Koulutetaan henkilöstöä. Hankitaan hälytysjärjestelmiä.
Syntyvyyden alenemiseen ei reagoida riittävästi palvelutuotannossa.	Palvelutarpeen mahdollinen väheneminen huomioidaan investoinneissa, rekrytoinneissa ja toiminnan suunnittelussa.

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan hallinto

Tilivelvollinen: toimialajohtaja

Talous

3000 SIVISTYS- JA HYVINVOINTITOIMIALAN HALLINTO	TP 2023	TA 2024	LTk 2025	Muutos %	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)						
Toimintatulot	10	0	0		0	0
Toimintamenot	-507	-565	-545	-3,5	-548	-550
Henkilöstökulut	-353	-375	-384	2,2	-389	-395
Toimintakate (Netto)	-851	-940	-929	-1,2	-937	-945
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0		0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-2 013	-2 054	0	-100,0	0	0
Laskennalliset tuotot	2 574	2 619	0	-100,0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-299	-376	-929	147,4	-937	-945

Toimintasuunnitelma

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan hallintoon kuuluvat lautakunta, hyvinvointijaosto, toimialajohtaja sekä vastuualueiden johtajat. Osa kustannuksista kohdistetaan toimintayksiköihin vyörytyserinä.

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala myöntää vuosittain avustuksia iisalmelaisille rekisteröityneille yhdistyksille sivistys- ja hyvinvointilautakunnan päättämien (24.2.2023 §10) avustusten myöntämisperusteiden mukaisesti. Sivistys- ja hyvinvointitoimiala myöntää vuonna 2025 avustuksia yhteensä 371 100 euroa.

Avustukset jakaantuvat toiminta-avustuksiin, kohdeavustuksiin, koulutus- ja kurssitoimintaan, apurahoihin ja stipendeihin. Suurin osa avustusmäärärahasta kohdistuu liikunta-, nuoriso- ja kulttuurijärjestöjen toiminnan tukemiseen (toiminta-avustukset).

Kulttuuripalveluiden kohdeavustusmäärärahaa voidaan myöntää myös yksittäisille taiteilijoille ja taiteilijaryhmille. Liikunnan kohdeavustuksilla mahdollistetaan mm. järjestöjen ylläpitämien liikuntatilojen- ja alueiden ylläpitäminen ja kehittäminen.

Lisäksi on siirrytty sopimus pohjaiseen yhteistyöhön yhdentoista toimijan kanssa. Vuosittainen korvaus on 189 500 euroa käytettävissä olevasta avustusmäärärahasta.

Varhaiskasvatus-vastuualue

Tilivelvollinen: varhaiskasvatusjohtaja

Varhaiskasvatuksen vastuualueeseen kuuluvat päiväkoti- ja perhepäivähoito sekä esiopetus.

Varhaiskasvatuksen vastuualueen muodostavat Pohjoisen päiväkotihoidon, Eteläisen päiväkotihoidon, Esiopetuksen ja Perhepäivähoidon toimintayksiköt. Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa on keväällä 2025 viisi päiväkotia ja 30.6.2025 jälkeen neljä päiväkotia.

Varhaiskasvatuspalvelujen tavoitteena on tukea lapsen oppimisen edellytyksiä ja edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista inklusiivisten periaatteiden mukaisesti. Varhaiskasvatus on suunnitelmallinen ja tavoitteellinen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Toimintasuunnitelma

Lapsimäärän vähenemisen vuoksi Päiväkotikoti Simpuksen yhteydessä toimivan Pikku-Simpukan kahden lapsiryhmän toiminta päättyy ja tiloista luovutaan 1.8.2025 alkaen. Myös Päiväkotikoti Lumilinnan toiminta päättyy aiemmin kuin Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelmassa on ehdotettu. Päiväkotikoti Lumilinnan kiinteistölle tehtiin kuntokartoitus alkutalvesta v. 2024. Olosuhdearvioinnin perusteella käyttö turvataan korjaustoimenpiteillä niin, että toiminta jatkuu 31.7.2025 asti. Tämän jälkeen varhaiskasvatuksella ei ole käyttötarvetta kiinteistölle.

Perhepäivähoidon toimintayksikössä toimii omassa kodissaan 13 perhepäivähoitajaa. Kirkkopuiston Montessori päiväkodissa sijaitsee perhepäivähoidon varahoitoryhmä.

Varhaiskasvatuspalveluja tuottaa lisäksi kaupungin valvomana viisi yksityistä päiväkotia, kuusi yksityistä perhepäivähoitajaa ja kaksi yksityistä ryhmäperhepäiväkotia. Perheiden valinnanvapautta kunnallisen ja yksityisen päivähoidon välillä tuetaan palvelusetelillä.

Esiopetusta järjestetään kahdessa vuorohoitopäiväkodissa, Kirkkopuiston Montessori päiväkodissa, yhdessä yksityisessä päiväkodissa sekä viidessä koulujen yhteydessä sijaitsevassa erillisessä esiopetusryhmässä ja Soinlahden koulun yhteydessä sijaitsevassa Sointulan päiväkodissa.

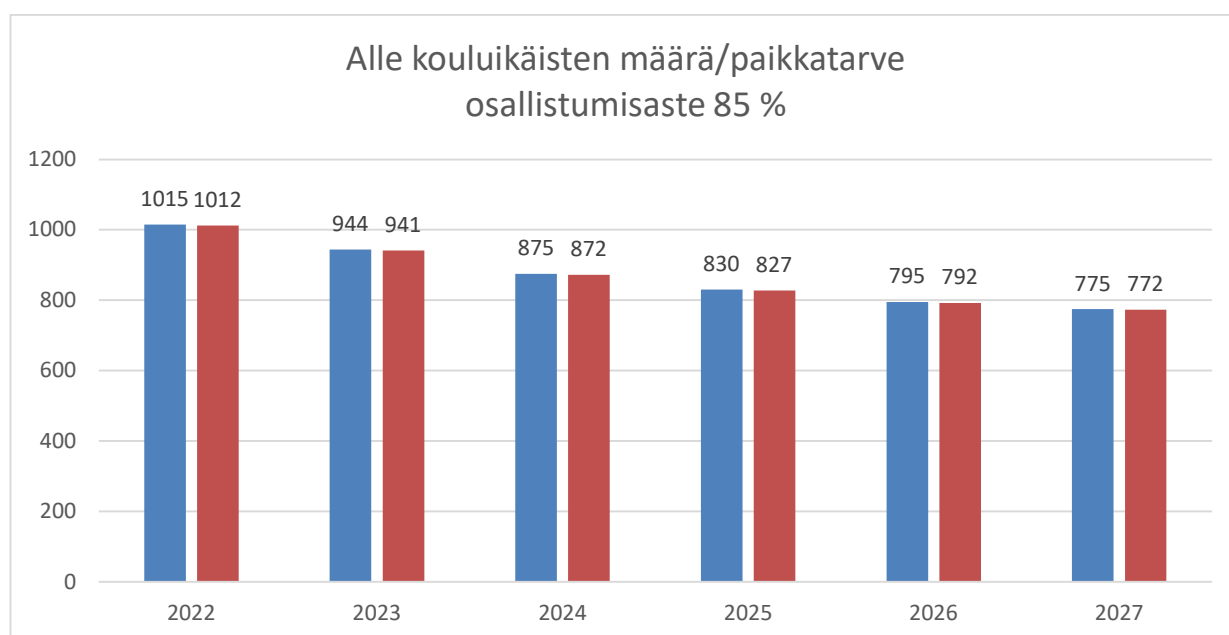
Kouluilla sijaitsevat esiopetusryhmät ovat kokopäiväisiä ja varhaiskasvatuslain alaisia tarjoten myös täydentävää varhaiskasvatusta.

Talous

3100 VARHAISKASVATUS	TP 2023	TA 2024	LTk 2025	Muutos %	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)						
Toimintatulot	745	511	405	-20,8	405	317
Toimintamenot	-7 535	-7 832	-7 016	-10,4	-7 113	-7 211
Henkilöstökulut	-6 333	-5 997	-5 624	-6,2	-5 289	-5 056
Toimintakate (Netto)	-13 122	-13 318	-12 235	-8,1	-11 997	-11 949
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-29	-10	-6	-44,2	-3	-1
Muut laskennalliset kustannukset	-907	-839	0	-100,0	0	0
Laskennalliset tuotot	84	0	0		0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-14 719	-14 678	-12 646	-13,9	-12 405	-12 268

Lapsella on subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen, jota tulee saada perheen tarpeen mukaan myös iltaisin, öisin ja viikonloppuisin. Varhaiskasvatuslaki säätelee varhaiskasvatustoiminnan tavoitteet. Toiminnassa tulee huomioida lapsen etu.

Varhaiskasvatuslain mukaan kaikkien lasten tulee olla Suomessa tasa-arvoisessa asemassa. Varhaiskasvatus vahvistaa lasten mahdollisuuksia hyvinvointiin ja hyvään elämään Orpon hallitusohjelman mukaisesti. Varhaiskasvatuksen asiakkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi kehittämisalueina ovat varhainen puuttuminen ja vanhemmuuden tukeminen sekä liikunta- ja kulttuurikasvatuksen kehittäminen.

Sininen palkki kuvaa alle kouluikäisten määrää ja punainen palkki tarvittavaa paikkamäärää, sillä oletuksella että osallistumisaste on 85 %. Huom. alle 3-vuotias tarvitsee laskennallisesti 1,75 paikkaa.

Lapsimäärä vähenee syntyvyyden alenemisen myötä noudattaen suunnitelmavuosien ennustetta. Varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä tilastointipäivänä 20.9.2024 oli 754, mikä on 70 lasta vähemmän edellisvuoteen verrattuna.

Perusopetuslain (§ 26a) mukaan lapsen on osallistuttava ennen oppivelvollisuuden alkamista vuoden kestävänsä esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Kunnan on osoitettava esiopetuspaikka jokaiselle lapselle. Esiopetus toteutetaan opetushallituksen hyväksymien esiopetussuunnitelman perusteiden ja sen mukaan laaditun Iisalmen kaupungin esiopetussuunnitelman pohjalta. Koulujen erilliset esiopetusryhmät tekevät joustavaa esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä perusopetuksen kanssa. Tätä toimintaa kutsutaan VIRTAtoiminnaksi.

Varhaiskasvatus yhteiskehittää lapsiperheiden hyvinvointia edistäviä palveluja monitoimijaisesti yhdessä lasten ja perheiden, Pohjois-Savon hyvinvointialueen sekä eri hallinnonalojen viranomaisten, järjestöjen ja yhdistysten kanssa.

Avoim varhaiskasvatus toimii yhteistyössä Perheentalo Onnin ja Ilonan kanssa. Toiminnalla monipuolistetaan lapsiperhepalveluita ja vahvistetaan monitoimijaista yhteistyötä sekä perheiden saavutettavuutta ja osallisuutta.

Avoim varhaiskasvatus linkittyy kesäaikana toimivaan Lasten liikennepuistoon, joka toimii avoimen kohtaamispaikkaperiaatteen mukaisesti. Avoimen varhaiskasvatuksen ja liikennepuiston toimintaa koordinoi tehtävään palkattu avoimen varhaiskasvatuksen opettaja.

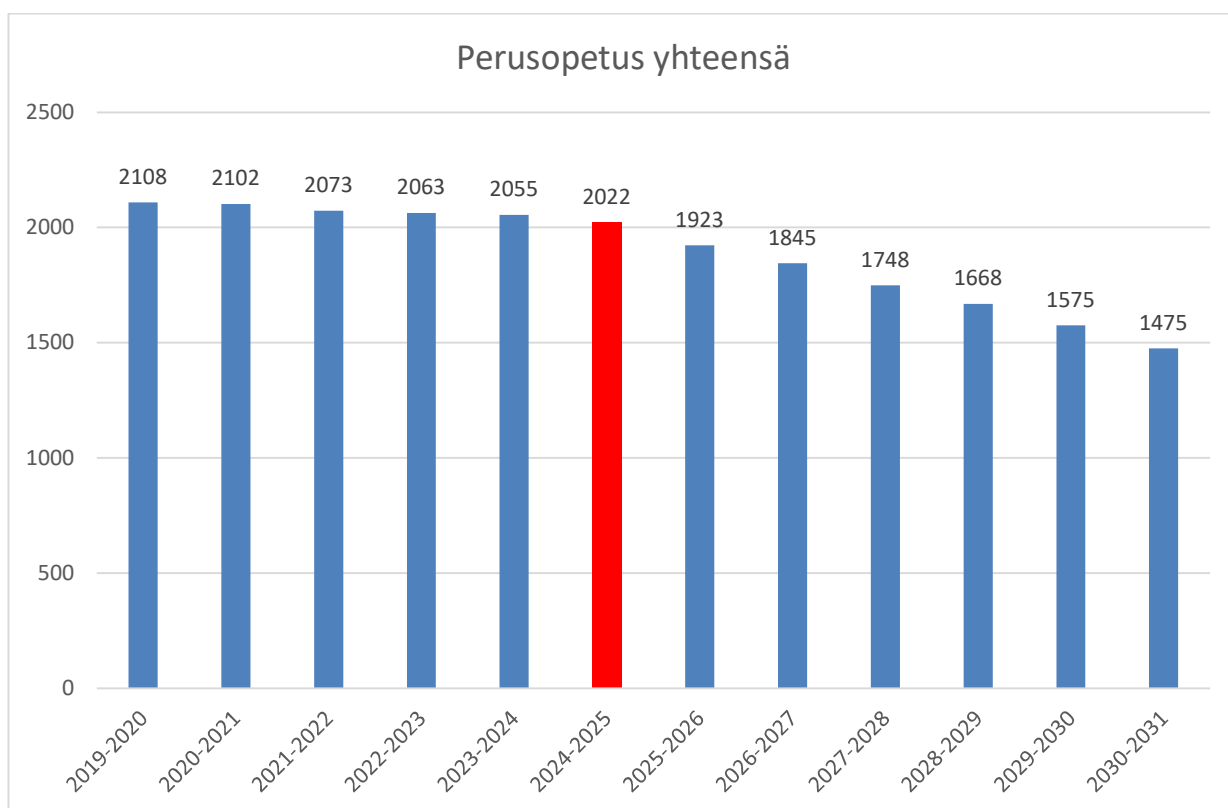
Sekä avoimessa varhaiskasvatuksessa, että liikennepuistossa järjestetään ohjattua ja maksutonta toimintaa perheille yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Liikennepuistoon palkataan oman varhaiskasvatushenkilökunnan lisäksi kesätyöntekijöitä (0,5 htv).

Perusopetus ja lukiokoulutus -vastuualue

Tilivelvollinen: toimialajohtaja

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen vastuualueen muodostavat peruskoulut ja lukiokoulutusta antava Iisalmen lyseo sekä ruokapalvelut. Peruskouluja on 11, joista alakouluja on 10 ja yksi yläkoulu. Valmistuskeittiöitä on vuoden alussa kaksi ja koulujen palvelukeittiöitä kymmenen sekä päiväkodeilla viisi jakelukeittiötä.

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen tavoitteena on kasvattaa yhteiskunnan jäseniä, joilla on hyvät ja monipuoliset tiedot, taidot sekä asenteet jatko-opintoihin, elämänhallintaan ja elinikäiseen oppimiseen. Ruokapalveluiden tehtävänä on valmistaa taloudellisesti maukasta, ravitsevaa ja laadukasta ruokaa koulujen sekä päiväkotien asiakkaille.

Tilastointipäivänä 20.9.2024 perusopetuksessa oli 2022 oppilasta, mikä on 33 vähemmän kuin edellisenä lukuvuonna. Ennusteen mukaan oppilasmäärä laskee voimakkaasti talousarvio- ja suunnitelmavuosina. Lukuvuoden vaihtuessa kesällä 2025 oppilasmäärä putoaa kerralla noin sadalla oppilaalla. Myös lukuvuosien 2025-2026 ja 2026-2027 vaihtuessa oppilasmäärä putoaa vuosittain 80-100 oppilaalla. Ennusteen mukaan syksyllä 2027 perusopetuksessa on noin 1750 oppilasta. Oppilasmäärän lasku kohdistuu tässä vaiheessa alakouluihin.

Koulujen opettajamäärää pyritään vähentämään oppilasmäärän laskiessa. Oppilasmäärän vähenemisestä johtuvaa henkilöstömenojen säästöpotentiaalia ei kuitenkaan voida täysimääräisesti hyödyntää, koska valtuusto päätti, ettei palveluverkkoon tehdä muutoksia.

Tilastointipäivänä 20.9.2024 lukiokoulutuksessa oli 300 opiskelijaa, joista 293 suoritti opintoja nuorten ja seitsemän aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelman mukaisesti.

Suunnitelmavuosina opiskelijamäärissä ei tapahdu suuria muutoksia, jos lukiokoulutukseen hakeutuvien määrät pysyvät ennallaan (lisälmessa 40-50 %).

Talous

3200 PERUSOPETUS JA LUKIOKOULUTUS	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	Muutos %	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)						
Toimintatulot	4 348	3 934	4 064	3,3	3 853	3 567
Toimintamenot	-12 467	-13 222	-13 625	3,0	-13 675	-13 867
Henkilöstökulut	-16 176	-16 338	-16 177	-1,0	-16 276	-16 050
Toimintakate (Netto)	-24 294	-25 626	-25 739	0,4	-26 097	-26 351
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-220	-323	-354	9,7	-330	-295
Muut laskennalliset kustannukset	-1 366	-1 261	0	-100,0	0	0
Laskennalliset tuotot	130	0	0		0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-30 098	-31 144	-30 157	-3,2	-30 281	-30 212

Toimintasuunnitelma

Perusopetus

Perusopetuslain mukaan kunnan tehtävä on järjestää sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille maksutonta perusopetusta. Iisalmen kaupungin 11 peruskoulua tarjoavat opetussuunnitelman mukaista opetusta luokille 1–9. Maahanmuuttajille järjestetään perusopetukseen valmistavaa opetusta. TUVA-koulutuksen järjestäjää Ylä-Savon ammattioppilaitos.

Kaikilla perusopetuksen oppilailla on käytössään henkilökohtainen päätelaite; iPad tai kannettava tietokone. Laitteita uusitaan suunnitelman mukaisesti ja painetun materiaalin määrää vähennetään. Tutoropettajatoiminta jatkuu kouluilla siten, että koulujen omia opettajia toimii digitutoreina saaden siitä korvauksen. Kaikki koulut toimivat Liikkuva koulu – toimintamallin mukaisesti. Uusia oppimisympäristöjä hyödynnetään kehittämällä pedagogiikkaa niitä hyödyntäväksi.

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä syvennetään erityisesti niillä kouluilla, joissa toimii erillinen esiopetusryhmä. Tämän ns. VIRTAtoiminnan tavoitteena on parantaa varhaista perustaitojen oppimista muodostamalla esiopetuksesta ja perusopetuksen kahdesta ensimmäisestä vuosiluokasta nykyistä yhtenäisempi kokonaisuus.

Perusopetuksen vähimmäistuntimäärä kasvaa 3 vuosiviikkotunnilla 1.8.2025. Alakouluun lisätään tunteja luku-, kirjoitus- ja laskutaidon opettamiseen laajentamatta opetussuunnitelmaa. Iisalmissa muutos ei lisää oppilaiden kokonaistuntimäärää.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestelmä uudistuu siten, että muutosten on tarkoitus

astua voimaan 1.8.2025. Tämän ei ole arvioitu vaativan lisäresurssia.

Perusopetukseen aiemmin saatujen valtion erityisavustusten käyttö jatkuu vuonna 2025 tasaveroa edistäviin toimenpiteisiin sekä yhteisölliseen opiskeluhuoltoon. Lisäksi on saatu avustus koulujen kerhotoimintaan.

Lukiokoulutus

Lukio on yleissivistävä toisen asteen oppilaitos, johon on mahdollista pyrkiä suoritettuaan perusopetuksen oppimäärän. Lukio antaa opiskelijalle valmiudet jatkaa opintoja korkeasteella (yliopistot ja ammattikorkeakoulut) tai lukion oppimäärään perustuvassa ammatillisessa koulutuksessa.

Iisalmen lyseossa annettava opetus noudattaa nuorille tarkoitettua lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaa. Myös aikuisopiskelijat voivat suorittaa lukio-opintoja osallistumalla lähiopetukseen joko varsinaisena opiskelijana tai aineopiskelijana. Opinnot on mahdollista suorittaa myös osin etänä, jolloin hyödynnetään itsenäistä opiskelua lyseon opettajien ohjauksessa, opiskelua verkkoalustalla Snellman-kesäyliopistossa tai etäopetusta Tutorhousessa. Puhtaasti etäopiskelijat ohjataan johonkin aikuislukioon.

Lukiokoulutuksen palvelut jatkuvat suunnitelmavuosina ennallaan. Koulutus on edelleen opiskelijalle maksutonta sen vuoden loppuun saakka, kun hän täyttää 20 vuotta.

Ruokapalvelut

Koulu- ja varhaiskasvatuksen ateriat valmistetaan Lumakeskus Majakan valmistuskeittiössä sekä Juhani Ahon koulun valmistuskeittiössä. Ruoanjakoon ja astiahuoltoon käytetään oman henkilökunnan lisäksi ostopalvelua. Sijaisuudet hoidetaan paikallisilla sijaisilla.

Elintarvikkeet hankitaan Sansia Oy:n sopimuksilla ja lähiruokaa ostetaan mahdollisuuksien mukaan ja kaksi kertaa vuodessa pidetään lähiruokapäivä.

Kesäkuussa 2023 julkaistussa pohjoismaisissa ruokasuosituksissa suositetaan kasvispainotteista ruokavaliota. Vähemmän lihaa, enemmän kasviksia, on myös useimmiten ekologista.

Käytössämme on Sydänmerkki, joka varmentaa asiakkaalle, että ruoka on ravitsemussuositusten mukaista, monipuolista ja maukasta.

Yläkoulujen oppilaille annetaan maksuton aamupala ja välipala.

Suunnitelmavuosina 2025 ja 2026 tapahtuu oppilas- ja päiväkotien lapsien ruokailijamäärissä muutoksia. Lukuvuoden 2025 kesällä oppilasmäärä peruskouluissa putoaa sadalla. Ennusteen mukaan varhaiskasvatuksessa lapsimäärä vähenee syntyvyyden alenemisen myötä.

Kulttuuri ja vapaa-aika -vastuualue

Tilivelvollinen: kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja

Kulttuuri ja vapaa-aika-vastuualueen muodostavat kansalais- ja musiikkiopisto, kirjasto- ja kulttuuripalvelut sekä liikunta- ja nuorisopalvelut. Uimahalli kuuluu liikunta- ja nuorisopalvelujen alle ja uimahallia sitoo valtuustoon nähden toimintakate.

Kulttuuripalveluiden tavoitteena on edistää alueen asukkaiden hyvinvointia tuottamalla, tukemalla ja edistämällä monipuolista kulttuuritoimintaa. Kirjaston tehtävä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, edistää lukemista ja kirjallisuutta sekä ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa. Iisalmen kansalaisopisto tarjoaa vapaan sivistystyön opetusta kaikille kuntalaisille ja Ylä-Savon musiikkiopisto laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta musiikissa. Liikuntapalvelujen tärkeimpänä tavoitteena on liikunnallisen elämäntavan, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Nuorisopalveluiden tavoitteena on nuorten kasvun ja itsenäistymisen tukeminen sekä nuorten osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen.

Talous

3400 KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT (sis. Uimahalli)	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	Muutos %	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)						
Toimintatulot	2 014	1 650	1 686	2,2	1 500	1 500
Toimintamenot	-6 358	-6 941	-7 370	6,2	-7 279	-7 433
Henkilöstökulut	-3 327	-3 524	-3 435	-2,5	-3 341	-3 392
Toimintakate (Netto)	-7 671	-8 816	-9 119	3,4	-9 120	-9 325
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-77	-159	-158	-0,9	-150	-133
Muut laskennalliset kustannukset	-516	-519	0	-100,0	0	0
Laskennalliset tuotot	0	0	0		0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-10 278	-11 143	-10 963	-1,6	-10 770	-10 957

Toimintasuunnitelma

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen tavoitteena on lisätä hyvinvointia, terveyttä ja elämän mielekkyyttä sekä osallisuutta kaikissa ikäryhmissä. Yhteistyö eri toimijoiden, kuten kolmannen sektorin kanssa, on keskeistä. Elämäni kuntoon markkinoinnissa huomioidaan kulttuurin- ja liikunnan markkinointistrategian toimenpiteet ja yhteistyö. Hallitusohjelman Suomen harrastamisen mallin maksutonta toimintaa tarjotaan lapsille ja nuorille lisämallissa IHMe-hankkeen nimellä. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluihin kuuluu myös osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattorin tehtävä. Koordinaattori vastaa koko kaupungin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä laaditun tehtäväkuvan mukaisesti. Kulttuuri- ja vapaa-aika-vastuualue valmistelee kaikki kaupungin harkinnanvaraiset avustukset tapahtuma-avustuksia lukuun ottamatta. Erityis- ja hankeavustukset ovat tärkeä osa palvelujen kehittämistä.

Kansalais- ja musiikkiopisto

Iisalmen kansalaisopisto tarjoaa vapaan sivistystyön opetusta kaikille kuntalaisille. Opiston tarjonnassa korostuvat kansalaistaidot, kädentaitojen ylläpito ja kehittäminen, kieli- ja taideopetus, terveyden ylläpito sekä käytännön taidot.

Maahanmuuttajien ensikosketus suomen kieleen tapahtuu useimmiten kansalaisopistossa. Kansalaisopistolla järjestää maahanmuuttajille erittäin tärkeitä valtakunnallisia Yleisiä kielitutkintoja suomen kielessä (YKI).

Suomen kielen iltapöytätyön lisäksi Iisalmen kansalaisopistossa jatketaan kotoutettavien maahanmuuttajien suomen kielen opetusta Opetushallituksen rahoituksella.

Kansalaisopistossa on kaksi ryhmää ja opetusta on viikoittain 20 tuntia. Kurssilaisia on yhteensä noin kaksikymmentä.

Palveluissa jatketaan monipuolisten palveluiden tuottamista kuntalaisille ja erityistä huomiota kiinnitetään palveluiden saavutettavuuteen ja saatavuuteen. Iisalmen kuvataidekoulu toimii Iisalmen kansalaisopiston alaisuudessa. Esikoululaiset käyvät vuosittain kansalaisopistossa tekemässä keramiikkatyön. Ikäihmisille myönnetään kurssimaksusta 20 % alennus. Molemmat opistot on hyväksytty lisäksi ERASMUS+ ohjelman akkreditointiin, mikä tarkoittaa automaattista rahoitusta opettajien ja opiskelijoiden eurooppalaiseen koulutukseen ja hyvien käytäntöjen vaihtoon vuosille 2022-2027. Kansalaisopisto on mukana kirjaston sekä kirjasto- ja nuorisopalvelujen kanssa Erasmus+ hankkeessa, jossa tutkitaan keinoja laajentaa asiakaskuntaa palveluja kehittämällä. Musiikkiopiston on mukana myös viiden maan

COMMON-yhteistyöhankkeessa sekä Nordplus Junior -hankkeessa islantilaisen musiikkiopiston ja ystävyyskaupunki Vörun musiikkiopiston kanssa.

Ylä-Savon musiikkiopistossa tarjotaan laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta musiikissa Iisalmen, Kiuruveden, Pielaveden, Sonkajärven ja Vieremän kunnissa. Musiikkiopisto tarjoaa opetusta yhteensä yli 250 pääaineiselle opiskelijalle sekä 120 muskarilaiselle. Iisalmessa kaikki hakijat pyritään ottamaan opetuksen piiriin ryhmä- tai yksityisopetukseen.

Musiikkiopisto tuottaa Torstaiklassiset-konsertti-sarjaa, jonka rahoittajina on myös kulttuuripalvelut. Talousarvioon sisältyy lisäksi määräraha sekä Ylä-Savo sinfonietan, että Ylä-Savon viihdeorkesterin toimintaan.

Tulevan vuoden iso haaste on toiminnan ylläpitäminen Kulttuurikeskuksen peruskorjauksen aikana väistötiloissa syksystä 2025 alkaen.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Iisalmen kaupunginkirjasto palvelee kuntalaisia laadukkailla kokoelmilla, osaavalla asiakas- ja tietopalvelulla, toimivilla tiloilla ja monipuolisilla tapahtumilla. Tavoitteena on tarjota yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen, kulttuuriin, tietoon, oppimiseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen. Kirjasto edistää ja vahvistaa kaikenikäisten lukutaitoa huomioiden erityisesti lapset ja nuoret. Kirjasto edistää myös yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua sekä demokratiaa ja sananvapautta.

Iisalmessa kulttuuripalvelut ovat mukana edistämässä, tukemassa ja järjestämässä kulttuuritoimintaa. Keskeisenä tehtävänä on kehittää kulttuurin toimintaympäristöä mm. hankkeilla ja yhteistyöverkostoilla. Toiminnan osa-alueita ovat kulttuurin toimintaedellytysten tukeminen ja järjestöyhteistyö, Kulttuurikeskuksen tilojen hallinnointi, vuokraus ja palvelut, tapahtumat Kulttuurikeskuksessa ja Juhani Ahon museolla, museotoiminta, näyttelytoiminta, julkinen taide sekä kaupungin taidekokoelman ylläpito.

Pääministeri Orpon hallitusohjelmassa jatketaan lukutaitostrategian toimeenpanoa. Kirjastot tukevat lukutaitoa koko ihmisen elinkaaren ajan ja kirjasto toimii tärkeänä kumppanina monille toimijoille. Strategiassa yhtenä lähtökohtana on hyvinvointi: monimuotoinen kielellinen ja kulttuurinen ympäristö sekä vahva monilukutaito ovat hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden perusta. Tämä näkökulma korostuu jatkossa myös kirjaston toiminnassa kuntien roolin painottuessa asukkaidensa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Opetus- ja

kulttuuriministeriön talousarvion 2025 tavoitteisiin puolestaan kuuluu, että kirjastopalveluja on saatavilla eri väestöryhmien tarpeisiin. Kirjastossa pyritään kehittämään palvelutuotantoa vahvistamalla kohderyhmäajattelua eri väestö- ja ikäryhmille suunnatuissa toiminnoissa sekä varautumaan kaupungin ikärakenteen muutoksiin.

Opetus- ja kulttuuriministeriön talousarviossa 2025 painotetaan osallisuuden merkitystä sekä kulttuurialan vahvaa ja elinvoimaista perustaa. Lisäalassa on käytössä prosenttitaideperiaate uudisrakentamisessa, mutta vuonna 2025 ja suunnitelmavuosina 2026-2027 ei ole tiedossa uudisrakentamista. Kesällä 2025 järjestettävä ulkoilmataidenäyttely Koivukujabiennaali lisää taiteen saavutettavuutta ja saatavuutta. Kulttuuripalveluiden saavutettavuutta parannetaan tarjoamalla myös virtuaalisia kulttuurielämyksiä sekä edullisilla pääsymaksuilla, maksuttomilla tilaisuuksilla ja monipuolisella tarjonnalla. Kulttuurin toimintaedellytyksiä vahvistetaan tukemalla kulttuuritarjontaa tuottavia yhdistyksiä ja toimijoita. Ikäihmisten kulttuuripalveluiden kehittämistä jatketaan yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Kulttuuripalveluiden ja Ylä-Savon Kotiseutuyhdistyksen yhteisen yhteisamanuenssitoiminnan painopisteenä vuonna 2025 ovat museopedagogisten sisältöjen suunnittelu ja pienet näyttelyuudistukset.

Kulttuurikeskuksen peruskorjaus alkaa suunnitelman mukaan kesäkuussa 2025, ja talon toiminnot sulkeutuvat toukokuun alussa väistötiloihin siirtymisen ajaksi. Kulttuurikeskuksen tilatoiminta (tilojen vuokraus ja palvelut ulkopuolisille tapahtuman järjestäjille) jää tauolle peruskorjauksen ajaksi, mikä vaikuttaa kulttuurikeskuksen menoihin sekä toiminnasta saataviin tuloihin. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut järjestävät tapahtumia väistön aikana muissa tiloissa. Kirjastolla kokoelmatyö on merkittävässä roolissa erityisesti ennen väistöön siirtymistä, ja peruskorjaukseen varaudutaan myös toiminnan uudistamisen näkökulmasta. Väistötiloihin siirtymiseen ja muuttokustannuksiin on varattu määrärahaa molemmille toiminnoille.

Terveiden ja hyvinvoinnin edistämisessä huomioidaan yksikölle asetetut kehittämiskohteet: Ikäihmisten kulttuuripalveluiden kehittäminen ja saatavuuden parantaminen, lasten ja nuorten tasa-arvoisen kulttuuriosallistumisen mahdollistaminen sekä kulttuurikeskuksen tilojen ja palveluiden kehittäminen, erityisesti tulevaan peruskorjaukseen liittyen.

Suunnitelmavuosien 2026-2027 aikana tullaan toimimaan väistötiloissa, jolloin palveluiden käyttö ja tarjonta poikkeavat normaalitilasta. Uudistetun kulttuurikeskuksen markkinoinnin ja brändäyksen suunnittelu aloitetaan vuoden 2026 aikana.

Liikunta- ja nuorisopalvelut

Liikunta- ja nuorisopalvelujen toiminnan painopisteenä ovat terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä osallisuus, vaikuttaminen ja kuuleminen. Liikuntapalvelut vastaa liikunta- ja nuorisotilojen varauksista, käytön ohjauksesta, viestinnästä, markkinoinnista sekä liikunta-, nuoriso- ja vammaisjärjestöjen tukemisesta. Yhteistyössä eri tahojen kanssa järjestetään lasten ja nuorten, aikuisväestön, ikäihmisten ja erityisryhmien liikuntaa. Terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä huomioidaan asetetut kehittämiskohteet; Elintapaohjaus, Perheliikunnan ja harrastusten sekä Liikuntaolosuhteiden edistäminen. Ostopalveluilla tuotetaan mm. ohjattua toimintaa lapsille ja nuorille, aikuisväestölle sekä erityisryhmille. Keskustan rannan uinninvalvontaa jatketaan kahdella rantavalvojalla. Elintapaohjausta kehitetään vuoden 2024 kokemusten pohjalta. Varhaiskasvatuksen liikkumisohjelma mukaiset toimenpiteet käynnistetään. Perheliikuntaa kehitetään maksuttomilla perhevuoroilla ja yhteistyöhankkeella Pohjois-Savon Liikunta ry:n kanssa.

Liikunta- ja nuorisotilojen sekä alueiden verkosto on laaja, ja liikuntapalvelut edistävät sekä omatoimista liikkumista että järjestöjen tarjoamaa toimintaa. Yhteistyössä teknisen toimen kanssa liikuntapalvelut osallistuvat liikuntapaikkojen ja -ympäristöjen suunnitteluun ja ylläpitoon. Liikuntaolosuhteita kehitetään Liikuntaolosuhteiden kehittämissuunnitelman mukaisesti. Vuonna 2025–2026 investointiohjelman puitteissa parannetaan muun muassa talviuinnin ja moottoriurheilun oheistiloja, Paloisvuoren alueen olosuhteita sekä uusitaan ulkokuntoilulaitteita ulkoilureiteille. Suurimpana tapahtumana järjestetään hiihdon Suomen Cupin osakilpailu yhteistyössä Iisalmen Visa ry kanssa.

Nuorisopalvelujen kokonaisuus muodostuu perusnuorisotyöstä, koulunuorisotyöstä, ohjaamotoiminnasta ja etsivästä nuorisotyöstä. Nuorisopalveluilla on tila- ja ryhmätoimintaa kolmella tilalla sekä lisäksi tapahtumia ja kursseja nuorten toiveiden mukaan. Suurin osa toiminnasta keskittyy linja-autoasemalla sijaitseviin tiloihin, jossa sijaitsevat nuorisotilat Linkki ja Luukku sekä Ohjaamo. Lisäksi Luma-keskuksen alakerrassa on nuorisotila Kuoppa. Nuorisopalveluissa työskentelee kokoaikainen nuorisotyön koordinaattori, kaksi nuoriso-ohjaajaa, kolme etsivää nuorisotyöntekijää sekä yksi koulunuorisotyöntekijä yläkoululla. Ylä-Savon kuuden kunnan yhdessä palkkaama Ankkuri-nuorisotyöntekijä toimii poliisin Ankkuri-tiimissä ja on työsuhteessa Iisalmen kaupunkiin. Twist-kesätyötoiminta opettaa nuorille työelämätaitoja käytännön työtehtävien kautta. Lisäksi nuorisotyön koordinaattori toimii toisena oppivelvollisuuden Valpas-kuntavalvojana. Iisalmi on myös mukana yhdeksän Savon

kunnan yhteisessä nuorten Point-sivustossaa, jossa nuorille on tarjolla ajankohtaista tietoa kuntien nuorisopalveluista ja tapahtumista. Iisalmen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto (monialainen työryhmä) toimii nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ja työryhmä toimii myös oppilashuollon ohjausryhmänä. Nuorisopalvelut vastaa nuorten vaikuttajaryhmän eli Iisalmen nuorisoneuvosto INN:n toiminnasta. Ohjaamotoiminta toimii kaupungin vetovastuulla ja Ohjaamossa toimii useita eri alojen ammattilaisia kuten koulutusneuvoja, Te-asiantuntija, Onni-ohjaaja ja työnsuunnittelija. Ohjaamossa toimii myös oikeusministeriön organisoima talousneuvola.

Hanketoiminnalla vahvistetaan liikunta- ja nuorisopalvelujen kehittämistä. Iisalmen harrastamisen mallin hankkeella pyritään tavoittamaan etenkin sellaisia oppilaita, joilla ei ole harrastusta. Nuorisopassin ja FredoApp:n kautta lisätään ko. kohderyhmän omatoimista harrastamista tarjoamalla etuja 5-9 luokkien oppilaille ja lukiolaisille. Koulujen kerhotoimintahanketta toteutetaan liikuntapalvelujen koordinoimana. Liikkuva Koulu ja KouluPT hankkeella edistetään lasten ja nuorten liikuntamyönteisiä asenteita. Voimaa Vanhuuteen -toimenpiteitä jatketaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Tunteet Tutuksi-hanketoiminnalla vahvistetaan alakoululaisten tunne- ja vuorovaikutustaitoja, ehkäistään kiusaamista, edistetään yhteisöllisyyttä ja osallisuutta sekä pyritään vähentämään koulupudokkuutta.

Suunnitelmavuosina liikunta- ja nuorisopalvelujen sekä tilojen- ja alueiden tavoitteet kävijämäärissä ja käyttöasteissa ovat vähintään vuoden 2024 tasolle.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Kunnilla on lakisääteinen velvoite edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä (Kuntalaki 410/2015, 1 §, 37 § ja Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 6 §).

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä kunnassa on laaja-alainen ja poikkihallinnollinen. Hyvinvointia edistäviä toimia tehdään kunnan kaikilla sektoreilla.

Iisalmelaisten hyvinvoinnin edistämistyötä ohjaa laaja hyvinvointikertomus- ja suunnitelma. Hyvinvointisuunnitelman 2022-2025 tavoite kiteytyy ajatukseen jokaisen kuntalaisen hyvinvoinnista, osallisuudesta ja aktiivisuudesta. Tähän pyritään edistämällä terveellistä ja osallistavaa elämäntapaa, kehittämällä viihtyisä, toimiva ja turvallisen elinympäristö ja turvaamalla perheiden, lasten ja nuorten mahdollisuudet turvalliseen kasvuun ja hyvään oppimiseen. Vuonna 2025 laaditaan laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma tulevalle

valtuustokaudelle. Laajaa hyvinvointikertomus ja -suunnitelma työtä linjaa hyvinvointijaosto ja asiakirjat laaditaan yhteistyössä kaupungin HYTE-työryhmässä. Laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma pitävät sisällään myös lasten- ja nuorten sekä ikäihmisten hyvinvointiosuuden.

Hyvinvointijaosto edistää kaupunkilaisten hyvinvoinnin toteutumista kaupungin eri toimialoilla. Se toimii yhteistyön koordinoijana kaupungin ja järjestöjen välillä sekä huolehtii yhteistyöstä viranomaisten, kansalaisryhmien ja muiden vaikuttajaryhmien kanssa.

Hyvinvointijaosto valmistelee ja antaa lausuntoja hyvinvointiin liittyen sekä valmistelee toimialan avustusten ja tunnustusten jakamiset.

Iisalmen kaupungin HYTE-työryhmä seuraa asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä. Työryhmän tehtävänä on viedä toimialoille hyvinvointitietoa ja menetelmiä. HYTE-työryhmä vastaa vuosittaisen lakisääteisen hyvinvoinnin tilaa kuvaavan raportin valmistelusta hyvinvointijaostolle ja valtuustolle.

Ehkäisevä työ on merkittävä osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. HYTE-työryhmä vastaa myös ehkäisevästä päihdetyöstä (EPT) ja toimii toimeenpanosta vastaavana työryhmänä. Virallisena EPT toimielimenä toimii hyvinvointijaosto. EPT koordinaatiosta vastaavana henkilönä toimii hyvinvointi- ja osallisuuskoordinaattori.

Hyvinvointi- ja osallisuuskoordinaattori sijoittuu kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluihin, mutta koordinoi koko kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä ja tekee yhteistyötä mm. vammais-, potilas- ja kansanterveysyhdistysten kanssa.

Yhteistyön kehittäminen eri järjestöjen ja Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa on hyvinvoinnin edistämistyön keskiössä. Iisalmi kuuluu valtakunnalliseen TerveKunta verkostoon.

Uimahalli

Talous

3640 UIMAHALLI	TP 2023	TA 2024	LTk 2025	Muutos %	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)						
Toimintatulot	724	630	700	11,1	725	725
Toimintamenot	-1 317	-1 353	-1 517	12,2	-1 540	-1 563
Henkilöstökulut	-421	-489	-480	-1,8	-489	-496
Toimintakate (Netto)	-1 014	-1 212	-1 298	7,1	-1 304	-1 334
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	0	-88	-84	-4,0	-84	-84
Muut laskennalliset kustannukset	-103	-92	0	-100,0	0	0
Laskennalliset tuotot	0	0	0		0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 840	-2 021	-2 082	3,0	-2 113	-2 143

Toimintasuunnitelma

Iisalmen uimahallin Saukko toimii tärkeänä seudullisena palveluna, joka edistää kaikenikäisten liikkumista sekä terveyttä ja hyvinvointia. Saukon palveluihin kuuluvat allas-, kuntosalin-, kassa- ja kahviopalvelut. Vuotuinen kävijätavoite on asetettu 180 000, josta kuntosalin osuudeksi arvioidaan noin 40 000 kävijää. Arvioitu kävijämäärä, toiminnallisuus ja kahvion tuotot nostavat vuoden 2024 tulotavoitetta yhteensä 70 000 eurolla.

Kevät ja syyskauden allasoston aukioloajat ovat maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 9–21, tiistaisin ja torstaisin klo 6–21 sekä lauantaisin ja sunnuntaisin klo 11–18. Kuntosali on avoinna päivittäin klo 6–23. Kesäaukioloaikoja hieman supistetaan vuoden 2024 kävijämäärien perusteella, ja ne tarkentuvat kevään aikana. Allasosaston on arvioitu olevan avoinna 334 päivää ja kuntosalin 360 päivää. Vuosihuollon pituus tulee olemaan vähintään kaksi viikkoa ja tarkentuu osaltaan 2. vuoden takuukorjausten mukaisesti.

Asiakastyytyväisyyttä ja hygieniatasoa seurataan säännöllisesti. Hallin turvallisuutta ohjaa vuonna 2024 päivitetty turvallisuussuunnitelma ja allasvesien valvontasuunnitelma.

Siivoustasoa valvotaan tehostetulla omavalvontasuunnitelmalla.

Suunnitelmavuosina tavoitteena on pitää Saukon kävijämäärä vähintään vuoden 2024 tasolla.